Final Proje İçerik Yapısı:

Projenin Adı: Python' da Basit ve Çoklu Regresyon (İstanbul Su, Nüfus, Baraj Verisi)

Grup Üyeleri: Kaan Hacıömeroğlu, Halil İbrahim Altuntaş, Furkan Kütük, Rabia Gizem Kahraman, Fatma Gevrek

ÖZET

Python' da Basit ve Çoklu Regresyon yaparken 3 farklı veri kullandık. Bu veriler 2009-2019 yılları arasındaki "İstanbul'a verilen Temiz Su Miktarı, İstanbul Baraj Doluluk Oranları, İstanbul Nüfusu." Amacımız bunların arasındaki ilişkileri incelemektir.

Giriş

Python' da Basit ve Çoklu Regresyon yaparken 3 farklı veri kullandık. Bu veriler 2009-2019 yılları arasındaki "İstanbul'a verilen Temiz Su Miktarı, İstanbul Baraj Doluluk Oranları, İstanbul Nüfusu."

Vaka çalışmamızda öncelik olarak su datasını işledik. Daha sonrasında suyu etkileyen nüfus ve baraj doluluk oranlarını inceledik.

2009 ve 2019 arasında değerlendirme

10 yıl içinde verilen temiz su miktarındaki artış ve azalışlar,

Bu verilerin aylık ve yıllık olarak grafikleri,

İstanbul temiz su dağıtımlarını mevsimlere göre inceledik. İlkbahar, yaz, sonbahar, kış karşılaştırmalarını grafikleştirip yorumladık,

Diğer faktörler ile basit ve çoklu regresyon yaptık.

Veri Anlama

Veri Seti:

" https://www.nufusu.com/il/istanbul-nufusu "

"https://data.ibb.gov.tr/"

"https://www.iski.istanbul/web"

Veri Yapısı:

Veri setimiz text ve numeric değerlerden oluşmakta,

Eksik ve Aykırı değerler bulunmamaktadır.

VERİYİ HAZIRLAMA

Ön İşlemler:

Aralık

Pandas kütüphanesini çalıştırdık. Verilerimizi okuttuk. Satır isimlerini değiştirdik. Ay sütununu indeks değer olarak atadık.

```
mport <mark>pandas</mark> as pd
import numpy as np
pip install openpyxl
import openpyxl
veriSeti = pd.read_excel('istanbul_veri.xlsx')
veriSeti.index= ["Ocak", "Şubat", "Mart", "Nisan", "Mayıs", "Haziran", "Temmuz", "Ağustos", "Eylül", "Ekim", "Kasım", "Aralık" ] del veriSeti["Ay"]
                                                                                                                          _
                                                                                                                                  veriSeti - DataFrame
   Index
                         2010
                                               2012
                                                                               2015
                                                         2013
                                                                    2014
                                                                                          2016
                                                                                                               2018
 Ocak
           55926
 Şubat
 Mart
                                                                                                                        84666
 Nisan
           62878
 Mayıs
                                                       80496
                                                                                                  87441
           65211
                                            77507
                                                                  80020
                                                                                       88033
                                                                                                  87008
                                                                                                             90831
 Haziran
 Temmuz
           66197
                                 76919
                                                       84224
                                                                  84905
                                                                             88453
                                                                                       88076
                                                                                                             95090
                                                                                                                        96028
 Ağustos
                                            80098
                                                                            89859
                                                                                                  91794
                                                                                                             93402
 Eylül
           61154
                                                       80163
                                                                            84083
                                                                                                  87630
                                                                                                             88053
 Ekim
           61555
                                 70069
                                                                                                  87114
                                                                                                                        90439
 Kasım
```

2009-20019 Yılları arasındaki toplam verilen su miktarı ve nüfus verisini okuttuk.

```
veriSeti2 = pd.read_excel('veri2.xlsx')
veriSeti2.index= ["2009", "2010", "2011","2012","2013","2014","2015","2016","2017","2018","2019"]
```

veriSeti2 - DataFrame

Index	Su Miktarı	Nüfus	
2009	723656	12915158	
2010	778026	13255685	
2011	823750	13624240	
2012	872936	13854740	
2013	909453	14160467	
2014	924449	14377018	
2015	965156	14657434	
2016	998621	14804116	
2017	1020642	15029231	
2018	1040967	15067724	
2019	1025484	15519267	

Veri setimizin özet bilgisini aldık.

```
#Özet Bilgileri Verir
ozetVeri = veriSeti.describe()
veriSeti.describe()
```

ozetVeri - DataFrame											
Index	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
count	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
mean	60304.7	64835.5	68645.8	72744.7	75787.8	77037.4	80429.7	83218.4	85053.5	86747.2	85457
std	4711.73	5138.61	5176.85	6034.34	5843.62	4849.48	6133.16	4844.21	5314.22	5248.57	12320.8
min	50838	55607	59159	63613	64379	66844	67912	74114	73515	75692	51278
25%	56954.2	60674	65642.2	67579.5	71631.8	74342.5	76654.5	80306.5	81621.5	84232.2	84393.5
50%	60860.5	65882	68782.5	71834	75232.5	77526	81698	82862.5	86086.5	85796	88593
75%	63461.2	67083.2	71961	76673.8	80246.2	79693	83199.5	86098.8	87488.2	90484.5	93274.2
max	66583	75594	76919	83574	84224	84905	89859	91773	93177	95090	96028

Eksik verileri bulduk.

# Sutunlardaki eksik verinin kac adet oldugunun bulunmasi
print(veriSeti.isnull().sum())

```
In [12]: print(veriSeti.isnull().sum())
2009
2010
        0
2011
        0
2012
        0
2013
        0
2014
        0
2015
        0
2016
        0
2017
        0
2018
        0
2019
        0
dtype: int64
```

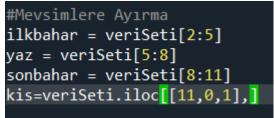
Veri setini normalize ettik.

#Normalize n_veriSeti = (veriSeti - np.min(veriSeti))/(np.max(veriSeti)-np.min(veriSeti))

n_veriS	n_veriSeti - DataFrame								_		
Index	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ocak	0.32315	0.251113	0.338908	0.176544	0.360746	0.425447	0.416503	0.34498	0.419184	0.439221	0.721743
Şubat	0			0							0.525564
Mart	0.407939	0.254315	0.379279	0.206102	0.367045	0.384364	0.343874	0.28501	0.391618	0.442417	0.746101
Nisan	0.33001	0.222795	0.226351	0.158108	0.326531	0.335806	0.28546	0.352568	0.363544	0.440612	0.752849
Mayıs	0.764687	0.626607	0.570045	0.40534	0.812144	0.705387	0.683146	0.613681	0.70827	0.756624	0.947799
Haziran	0.912861	0.509731	0.730124	0.696057	0.758579	0.729528	0.663416	0.78821	0.686248	0.780441	0.935352
Temmuz	0.975484	0.635763	1	1	1	1	0.935937	0.790645	1	1	1
Ağustos	1	1	0.945833	0.82586	0.937667	0.909031	1	1	0.929661	0.912981	0.958503
Eylül	0.655192	0.556712	0.717736	0.640399	0.795364	0.629589	0.736821	0.603262	0.717882	0.637231	0.909698
Ekim	0.680661	0.540952	0.614302	0.620109	0.589468	0.604784	0.653893	0.642165	0.691639	0.575936	0.875106
Kasım	0.547094	0.424276	0.373761	0.342818	0.446813	0.470627	0.522851	0.37873	0.541552	0.38772	0.792603
Aralık	0.61791	0.518437	0.513682	0.418366	0.504359	0.578096	0.602406	0.387564	0.592513	0.465821	0

Gruplandırma:

Loc ve İloc kullanarak Aylara göre İlkbahar, Yaz, Sonbahar, Kış olarak mevsimlere ayırdık.

Index	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Eylül	61154	66734	71906	76396	80163	78215	84083	84767	87630	88053	91987
Ekim	61555	66419	70069	75991	76077	77767	82263	85454	87114	86864	90439
Kasım	59452	64087	65797	70456	73246	75344	79387	80802	84163	83213	86747
yaz - [	DataFrame										_
Index	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Haziran	65211	65795	72126	77507	79433	80020	82472	88033	87008	90831	93135
Temmuz	66197	68314	76919	83574	84224	84905	88453	88076	93177	95090	96028
Ağustos	66583	75594	75957	80098	82987	83262	89859	91773	91794	93402	94171
kis - D	ataFrame										_
Index	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aralık	60567	65969	68282	71964	74388	77285	81133	80958	85165	84728	51278
	55926	60626	65178	67137	71538	74528	77053	80206	81757	84212	83576
Ocak						66844	67912	74114	73515	75692	74797
	50838	55607	59159	63613	64379	00044	0/312				
Ocak Şubat ilkbah	50838 ar - DataFr		59159	63613	64379	00044	07312				-
Şubat			59159 2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Şubat ilkbah Index	ar - DataFr	ame						2016 79147	2017 81215	2018 84274	
Şubat ilkbah	ar - DataFr 2009	ame 2010	2011	2012	2013	2014	2015				2019

Hangi mevsimde daha çok kullanıldığını bulmak için mevsim ortalamalarını bulduk.

```
#Mevsim Ortalamaları Bulma
ilkbaharort = ilkbahar.mean()
round(ilkbaharort.mean(),2)
ilkbaharort = ilkbaharort.to_frame()
ilkbaharort.rename(columns={0: 'Ilk Bahar'}, inplace=True)

yazort = yaz.mean()
round(yazort.mean(),2)
yazort = yazort.to_frame()
yazort.rename(columns={0: 'Yaz'}, inplace=True)

sonbaharort = sonbahar.mean()
round(sonbaharort.mean(),2)
sonbaharort.ename(columns={0: 'Son Bahar'}, inplace=True)

kisort = kis.mean()
round(kisort.mean(),2)
kisort = kisort.to_frame()
kisort.rename(columns={0: 'Kis'}, inplace=True)

#Mevsim Ortalamalarını Birleştirme
mevsimler = pd.concat([ilkbaharort,yazort,sonbaharort,kisort], join = "outer", axis=1)
```

mevsimler - DataFrame

Index	İlk Bahar	Yaz	Son Bahar	Kış
2009	58724.3	65997	60720.3	55777
2010	62960.3	69901	65746.7	60734
2011	66119	75000.7	69257.3	64206.3
2012	68733.3	80393	74281	67571.3
2013	74339.3	82214.7	76495.3	70101.7
2014	75426.3	82729	77108.7	72885.7
2015	77513.7	86928	81911	75366
2016	81479.3	89294	83674.3	78426
2017	83106.3	90659.7	86302.3	80145.7
2018	86294	93107.7	86043.3	81544
2019	87775.3	94444.7	89724.3	69883.7

Görselleştirme:

```
#Aylara Göre Verilen Temiz Su Ortalaması (PlotBox)
pip install matplotlib
import matplotlib.pyplot as plt

mevsimler.plot.box(grid='True', color="red")
plt.title("Aylara Göre Verilen Temiz Su Ortalaması")
plt.show()

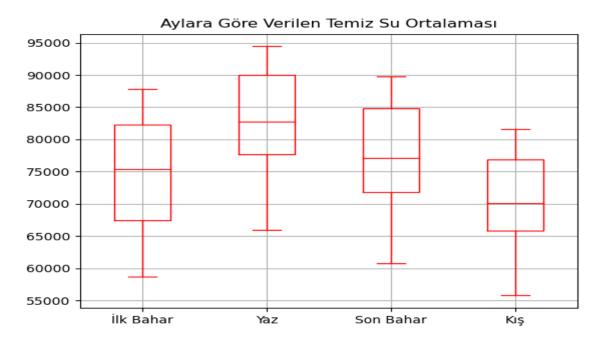
#Cizgi grafiği
plt.plot (ilkbahar, "o:r")
plt.title("İlk Bahar")

plt.plot (yaz, "o:r")
plt.title("Yaz")

plt.plot (sonbahar, "o:r")
plt.title("Son Bahar")

plt.plot (kis, "o:r")
plt.title("Kış")
```

Boxplot grafiğimize göre en çok temiz su miktarının yazın verildiğini, en az verilen temiz su miktarının ise kışın verildiğini gözlemlemekteyiz. Bahar aylarında ise verilen su miktarının birbirine yakın olduğu görülüyor. Buna göre yaz mevsiminde suyu daha bilinçli kullanarak tasarruf sağlayabiliriz.

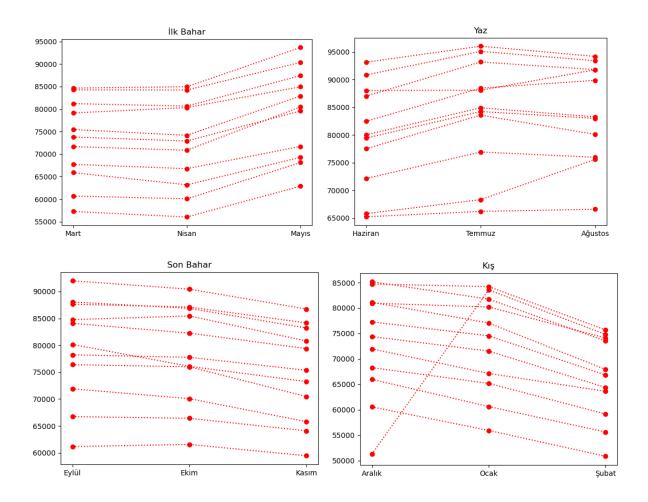
Aşağıdaki grafiklerde mevsimleri içeren aylara göre kullanılan su miktarının çizgi grafiğini görüyoruz.

İlkbahar mevsiminde nisan ayından sonra verilen su miktarında her yıl nisan ve mayıs ayları arasında artış görülmektedir.

Yaz mevsiminde genellikle temmuz ayında hep max seviyede su verilmiştir.

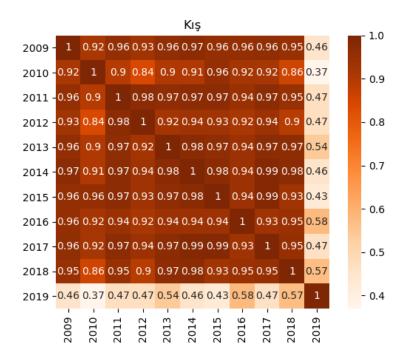
Sonbahar Eylül ve Ekim ayları arasında verilen su miktarı daha stabil ilerlerken Kasım ayına doğru azalış görülmektedir.

Kış mevsiminden ilkbahara geçişte verilen temiz su miktarı azalış göstermektedir. Fakat 2019 yılında verilen su miktarı 50000 civarında iken ocak ayında 83000'e fırladığını görebiliriz.

Rengin koyuluğu korelasyon derecesinin daha güçlü olduğunu belirtmektedir. Korelasyon + yönde olduğunda değişkenler arasında pozitif yönlü bir ilişki vardır, bu değerin 1'e yakın değişkenler arasında doğrusal bir ilişki vardır yorumu da yapılabilir.

```
#Isi haritasi
import seaborn as sns
corr = n_veriSeti.corr()
sns.heatmap(
    corr,
    annot = True, # Korelasyon degerlerinin grafigin uzerine yazdirma
    square=True, # Kutularin kare bicimde gosterilmesi
    cmap="Oranges" # Renklendirme secenegi
)
```


MODELLEME

Basit Regresyon:

VeriSeti2'nin Bağımlı ve Bağımsız değişkenlerini atadık. Eğitim ve Test verilerini oluşturup, bilgisayara Model üzerinden tahmin yaptırdık.

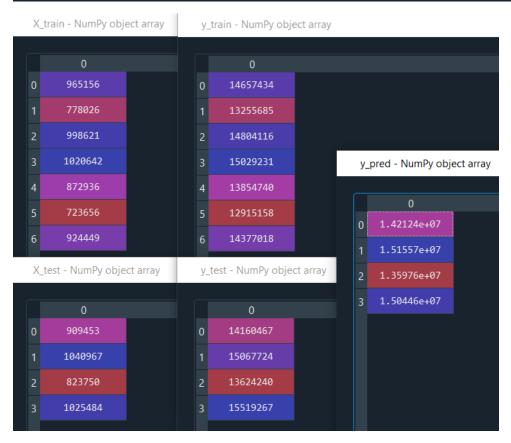
```
#BASİT REGRESYON

#bağımlı ve bağımsız değişken oluşturma
X = veriSeti2.iloc[:, :-1].values
y = veriSeti2.iloc[:, 1].values

#Eğitim ve Test veriseti oluşturma
from sklearn.model_selection import train_test_split
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size = 1/3, random_state = 0)

#Regresyon Modelini Eğitme
from sklearn.linear_model import LinearRegression
regressor = LinearRegression()
regressor.fit(X_train, y_train)

#Model üzerinden Tahmin yaptırma
y_pred = regressor.predict(X_test)
```


Eğitim veri setine ait saçılma diyagramını oluşturduk.

```
#REGRESYON GRAFİĞİ

#eğitim veri setine ait saçılma diyagramı

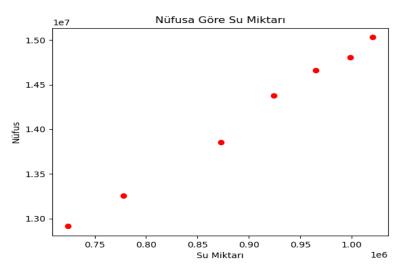
plt.scatter(X_train,y_train, color = 'red')

plt.title('Nüfusa Göre Su Miktarı')

plt.xlabel('Su Miktarı')

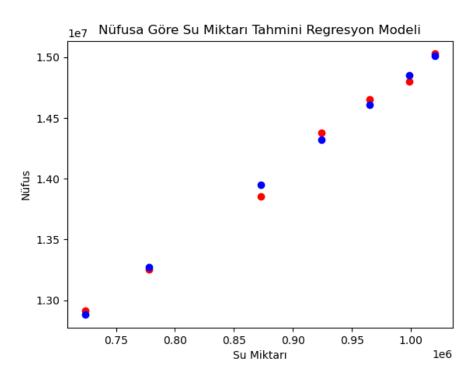
plt.ylabel('Nüfus')

plt.show()
```


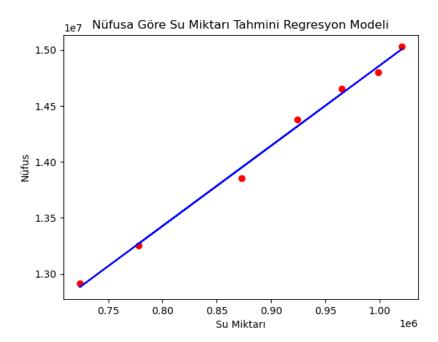
Eğitim veri setinin üstüne tahmin veri setini ekleyerek saçılma diyagramını oluşturduk.

```
#tahmin veri setine ait saçılma diyagramı
plt.scatter(X_train, y_train, color = 'red')
modelin_tahmin_ettigi_y = regressor.predict(X_train)
plt.scatter(X_train, modelin_tahmin_ettigi_y, color = 'blue')
plt.title('Nüfusa Göre Su Miktarı Tahmini Regresyon Modeli')
plt.xlabel('Su Miktarı')
plt.ylabel('Nüfus')
plt.show()
```


Doğrusal çizgi üzerine önceki grafiğimizi ekledik.

```
plt.scatter(X_train, y_train, color = 'red')
modelin_tahmin_ettigi_y = regressor.predict(X_train)
plt.plot(X_train, modelin_tahmin_ettigi_y, color = 'blue')
plt.title('Nüfusa Göre Su Miktarı Tahmini Regresyon Modeli')
plt.xlabel('Su Miktarı')
plt.ylabel('Nüfus')
plt.show()
```


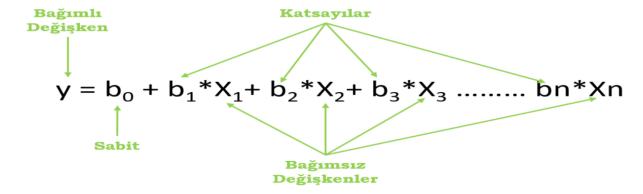
Bu saçılma diyagramlarına göre nüfus ve verilen su miktarı arasındaki oran doğrusal olarak artış görülmektedir. Eğitim ve tahmin veri setlerimiz birbirine yakın olduğunu gözlemliyoruz.

Çoklu Regresyon:

Bir olayın sonuç olarak doğmasına sebep olan faktörler genelde birden fazladır. Onun için regresyon modelinde bir bağımlı değişken ile birden fazla bağımsız değişkenin ilişkisi aranabilir.

Bağımlı Değişkenimiz; "Yıllar"

Bağımsız Değişkenimiz; "Nüfus, Baraj Doluluk oranı, Su Miktarı ve Yıllar"

VeriSeti2'ye Baraj Doluluk Oranlarını ve Yılları ekledik.

```
#veri setine ek veriler giriliyor
veriSeti2["Baraj Doluluk Oranları m^3"] = pd.Series(["35","93","83","60","64","35","70","58","53","64","83"],index=veriSeti2.index)
veriSeti2["Yıllar"] = pd.Series(["2009","2010","2011","2012","2013","2014","2015","2016","2017","2018","2019"],index=veriSeti2.index)
```

veriSeti2 - DataFrame

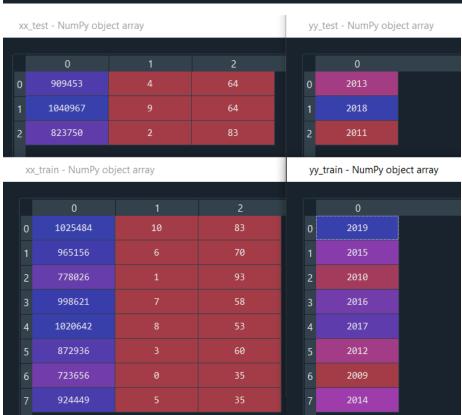
Index	Su Miktarı	Nüfus	Baraj Doluluk Oranları m^3	Yıllar
2009	723656	12915158	35	2009
2010	778026	13255685	93	2010
2011	823750	13624240	83	2011
2012	872936	13854740	60	2012
2013	909453	14160467	64	2013
2014	924449	14377018	35	2014
2015	965156	14657434	70	2015
2016	998621	14804116	58	2016
2017	1020642	15029231	53	2017
2018	1040967	15067724	64	2018
2019	1025484	15519267	83	2019

Bağımlı ve Bağımsız değişken atadık. Eğitim ve Test verilerini oluşturduk.

```
#bağımlı ve bağımsız değişken oluşturma
xx = veriSeti2.iloc[:, :-1].values
yy = veriSeti2.iloc[:, 3].values
xx = xx.astype(int)
yy = yy.astype(int)

#Eğitim ve Test veriseti oluşturma
from sklearn.preprocessing import LabelEncoder, OneHotEncoder
labelencoder_xx = LabelEncoder()
xx[:, 1] = labelencoder_xx.fit_transform(xx[:, 1])

from sklearn.model_selection import train_test_split
xx_train, xx_test, yy_train, yy_test = train_test_split(xx, yy, test_size = 0.2, random_state = 0)
```

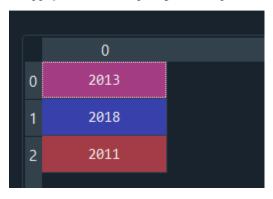

Regresyon modelimize linear regresyon fonksiyonunu kullanarak eğittik ve bilgisayara model üzerinden tahmin yaptırdık.

```
#Regresyon Modelini Eğitme
from sklearn.linear_model import LinearRegression
regressor = LinearRegression()
regressor.fit(xx_train, yy_train)

#Model üzerinden Tahmin yaptırma
yy_pred = regressor.predict(xx_test)
```

yy_pred - NumPy object array

Tablomuzun başına sabit değişken ekledik. O. indeks sabit değişkenimiz.

```
#Sabit değişkeni ekleme
xx = np.append(arr = np.ones((11,1)).astype(int), values = xx, axis = 1)
```

xx - NumPy object array

	0	1	2	3
0	1	723656	0	35
1	1	778026	1	93
2	1	823750	2	83
3	1	872936	3	60
4	1	909453	4	64
5	1	924449	5	35
6	1	965156	6	70
7	1	998621	7	58
8	1	1020642	8	53
9	1	1040967	9	64
10	1	1025484	10	83

Çoklu Regresyon modelini kurduk.

```
import statsmodels.api as sm

#Birinci tur

xx_opt = xx[:, [0,1,2,3]]

regressor_OLS = sm.OLS(endog=yy, exog=xx_opt).fit()
regressor_OLS.summary()
```

Çıkarma kuralımız en yüksek p değerine sahip değişkeni modelden çıkarmak idi. P değerleri sütununda X3'ün en yüksek p değerine (0.984) sahip olduğunu görüyoruz, öyleyse X3'ü çıkarıyoruz.

```
OLS Regression Results
______
y R-squared:

Method: OLS Adj. R-squared:

Method: Least Squares F-statistic:

Date: Sat, 03 Apr 2021 Prob (F-statistic):

Time: 18:58:44 Log-Likelihood:

No. Observations: 11 AIC:

Df Residuals: 7 DTC
                                                                                               1.000
                                                                                       1.146e+19
                                                                                         8.86e-66
                                                                                            208.44
                                                                                             -408.9
                                                                                              -407.3
Df Model:
Covariance Type:
                            nonrobust
______
                      coef std err t P>|t| [0.025 0.975]

      const
      2009.0000
      1.88e-08
      1.07e+11
      0.000
      2009.000
      2009.000

      x1
      -1.675e-15
      2.43e-14
      -0.069
      0.947
      -5.9e-14
      5.57e-14

      x2
      1.0000
      7.83e-10
      1.28e+09
      0.000
      1.000
      1.000

      x3
      6.217e-13
      3.08e-11
      0.020
      0.984
      -7.23e-11
      7.35e-11

______
                                         1.516 Durbin-Watson:
Omnibus:
                                                                                               0.001
Prob(Omnibus):
                                        0.469 Jarque-Bera (JB):
                                                                                             1.104
                                        -0.598 Prob(JB):
Skew:
                                                                                               0.576
Kurtosis:
                                         2.011 Cond. No.
                                                                                          3.22e+07
```

X3'ü devre dışı bırakarak modeli tekrar çalıştırıp özetini alıyoruz.

```
#İkinci tur
xx_opt = xx[:, [0,1,2]]
regressor_OLS = sm.OLS(endog=yy, exog=xx_opt).fit()
regressor_OLS.summary()
```

Tekrar Çıkarma kuralını uyguluyoruz. En yüksek p değerine sahip değişkeni X1'i (0.948) sahip olduğunu görüyoruz, öyleyse X1'i çıkarıyoruz.

```
OLS Regression Results
Dep. Variable:

Model:

Model:

Method:

Date:

Sat, 03 Apr 2021

Time:

No. Observations:

Dep. Variable:

y R-squared:

Adj. R-squared:

F-statistic:

Prob (F-statistic):

Log-Likelihood:

AIC:

BIC:

BIC:
                                                                                                          1.000
                                                                                                   1.199e+21
                                                                                                    1.24e-82
                                                                                                        231.05
                                                                                                         -456.1
                                        8 BIC:
Df Residuals:
                                                                                                          -454.9
Df Model:
Covariance Type: nonrobust
______
                coef std err t P>|t| [0.025 0.975]

      const
      2009.0000
      2.19e-09
      9.19e+11
      0.000
      2009.000
      2009.000

      x1
      -1.917e-16
      2.87e-15
      -0.067
      0.948
      -6.82e-15
      6.44e-15

      x2
      1.0000
      9.26e-11
      1.08e+10
      0.000
      1.000
      1.000

Omnibus:
Prob(Omnibus):
Skew:
Kuntosis:
                                             1.143 Durbin-Watson:
0.565 Jarque-Bera (JB):
-0.480 Prob(JB):
                                                                                                           0.001
                                                                                                     0.884
0.643
                                            -0.480 Prob(JB):
                                              1.996 Cond. No.
Kurtosis:
                                                                                                      3.12e+07
```

X1'i devre dışı bırakarak modeli tekrar çalıştırıp özetini alıyoruz.

```
#Üçüncü tur
xx_opt = xx[:, [0,2]]
regressor_OLS = sm.OLS(endog=yy, exog=xx_opt).fit()
regressor_OLS.summary()
```

```
OLS Regression Results
Dep. Variable:
                             y R-squared:
                OLS Adj. R-squared:
Least Squares F-statistic:
Model:
                                                            1.000
                                                       5.039e+26
Method:
               Sat, 03 Apr 2021 Prob (F-statistic):
19:13:04 Log-Likelihood:
Date:
                                                        3.52e-117
Time:
                                                            297.81
No. Observations:
                            11 AIC:
                                                            -591.6
Df Residuals:
                             9 BIC:
                                                            -590.8
Df Model:
                             1
Covariance Type:
                       nonrobust
......
const 2009.0000 2.64e-13 7.62e+15 0.000 2009.000 2009.000 x1 1.0000 4.45e-14 2.24e+13 0.000 1.000 1.000
                                                          2009.000
                         9.711 Durbin-Watson:
Omnibus:
                         Prob(Omnibus):
                                                            5.230
                         -1.650 Prob(JB):
Skew:
                                                           0.0732
Kurtosis:
                         3.722 Cond. No.
                                                             11.3
```

Evet, en sonunda p değerlerini 0.05'in altında bırakmayı başardık. Geriye sabit ve yıllar kaldı.